

ARNHEMSE SCOURANT.

ZATURDAG 21 AUGUSTUS.

De prijs dazer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is f5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentie is van een tot vijf regels, f1.00, en voor elke regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berigten.

DUIJSCHLAND.

Frankfort, 17 aug. Men meldt uit Rome, van den 7den dezer, dat aldaar bij voortdaring personen in verzekerde bewaring worden gesteld. Onder anderen was Gennaro, de beruchte volksleider, ten tijde van den vorigen paus, in hechtenis genomen. Men dacht, dat zulks tot gewichtige ontdekkingen aanleiding zou geven. Zekere Merluzzetto, die ook vroeger verscheidene moorden moet begaan hebben, was Gennaro in de gevangenis gevolgd. Ook zijn een aantal pausselijke karabiniers in verzekerde bewaring genomen. Omtrent de redenen dezer gevangennemingen waren verschillende geruchten in omloop. Men verhaalde onder anderen, dat men op den weg der processie, welke op den 1sten dezer heeft plaats gehad, eene met twee pond buskruid geladene bom had willen doen springen. Hoe dit ook wezen moge, men schijnt werkelijk bij deze gelegenheid beducht te zijn geweest voor onlusten, daar de kardinaal staats-secretaris en de minister van politie deze kerkelijke plegtigheid in persoon hebben bijgewoond.

Daar de vlag- en schotschriften, welke te Rome in menigte gedrukt worden, aldaar veel gisting veroorzaken, heeft de kardinaal Ferretti het raadzaam geoordeeld, om de schrijvers daarvan, welke de regering niet onbekend zijn, op het Quirinaal te ontbieden, en hen daarover te onderhouden, dan de gestrengheid der wetten op hen toe te passen. Men zeide, dat die schrijvers den staats-secretaris hun woord van eer gegeven hebben, om hun bedrijf te laten varen, ten einde de moeilijkheden der regering niet te vergrooten. Men vreesde echter, dat zij geen woord zouden houden, daar deze vlugschriften hen te gelijk de volksgunst verwerven, en eene niet onaanmerkelijke winst aanbragten.

OOSTENRIJK.

Wenen, 18 aug. Het is nu zeker dat vorst Metternich dit jaar zijne goederen in Bohemen niet zal bezoeken. Eerstdaags vertrekt de vorst met eene Donau-stoomboot voor korten tijd naar Ischl. Denselven dag zullen ook H. M. de keizerin moeder en de aartshertogin Maria Louisa derwaarts vertrekken.

PRUISSEN.

Berlijn, 15 aug. De prins van Danico, zoon van koning Willem III, die hier aangekomen was, is van dit hof met eene veel onderscheiding ontvangen geworden. Vooral onderhield sich de koning met den prins over de door den paus ondernomene groote hervormingen. Zoo als men weet, is de prins pausselijk staatsburger.

Berlijn, 16 aug. Het amtblad der regering te Liegnitz bevat de volgende verklaring:

Op hoog bevel brengen wij de onderstaande, door verschillende landbouwers en grondbezitters, zeer doelmatig bevondene wijze om vroegtijdig rijpe aardappelen te bekomen, ter algemeene kennis.

Om vroegtijdig, en wel reeds met de maand juni, aardappelen te hebben, beware men eene hoeteelheid pootaardappelen, die in het vorige jaar gewonnen zijn, tot in de maand augustus, en legge die, ongesneden, op de gewone wijze, edoch minstens eens zoo diep, en wijd uiteen, in den grond. De aardappel wordt nog in hetzelfde jaar groen en groeit zoo hoog op dat zij behoorlijk beschouwd

kan worden. Zoodra de winter invalt, moet zij bedekt worden, ongeveer op de wijze zoo als de rozen beschermt worden, met loof, stroo of iets soortgelijks. Meestal houdt sich onder die bedekking het groene loof goed; somwijlen gaat het gedeeltelijk of ook wel geheel en al verloren, hetgeen echter niets afdoet. Alleen bij buitengewone koude lijden de aardappelen, en in het ergste geval zijn de pooters verloren. Als men in het begin van augustus 4 mudden aardappelen poot kan men tegen juni van het volgende jaar op eene oogst van 48 mudden rekenen. Deze wijze van aardappelenbouw kan vooral voor kleine, onbemiddelde landbouwers nuttig zijn, daar zij in het klein zeer uitvoerbaar is, en de oogst invalt terwijl de prijzen nog zeer hoog zijn.

ENGELAND.

Londen, 18 aug. Op 20 na, waren al de verkiezingen van het vereenigd koninkrijk gisteren alhier bekend. De verschillende dagbladen beschouwen den uitslag der worsteling ook op eene verschillende wijze. Zoo geeft de Morning Post, het orgaan der Tories, bij voorbeeld van 639 bekende keuzen, er slechts 312 aan het ministerie, 242 aan de protectionisten en 85 aan de partij van R. Peel; terwijl een ander blad van 634 keuzen er 330 aan de liberale of ministeriële partij, 199 aan de protectionisten en 105 aan de partij van sir R. Peel toeschrijft.

Indien nu deze opgave van de Gode Juit... zouden de protectionisten het meest bij de verkiezingen verloren hebben, want deze partij, die in het vorige Parlement 260 stemmen telde, zal er naauwelijks 210 tellen in het aanstaande Parlement. De partij van sir R. Peel zal nagenoeg hetzelfde cijfer behouden, terwijl de liberale partij een 50tal stemmen zal gewonnen hebben. Inmiddels blijft het waar dat deze partij sich wel in verschillende sectiën zou kunnen verdeelen.

Eergisteren heeft te Dublin onder voorzitterschap van den heer Maurice O'Connell, de vergadering der vereeniging tot den repeal weder plaats gehad. De voorzitter zeide, dat het noodzakelijk zoude zijn, daar er thans verscheidene aanhangers van den repeal in het Parlement zitting hadden, dat deze een veertien dagen voor hetzelfde geopend werd, bij elkander zouden komen, ten einde te beraadslagen welke maatregel zij nemen zouden. Nadat de heer John Reynolds, het nieuwe verkozen lid voor Dublin, eenige aanmerkingen op een verslag had gemaakt, door den Morning Chronicle en de Times medegedeeld, schiedde de vergadering.

Londen, 16 aug. De Engelsche vrouwen blijven er sterk op staan om hun regt te doen erkennen tot bemoeijing met staatszaken. Eene petitie van vrouwen vraagt, om staatkundige en constitutionele redenen, de herroeping van den graaf Fitzhardinge, van den post van lord-luitenant of gouverneur van het graafschap Cloucester.

FRANKRIJK.

Parijs, 17 aug. Sedert het hof naar het kasteel Eu vertrokken is, heeft de heer van Rothschild sich onderscheidene malen derwaarts begeven en daar herhaaldelijk een lang onderhoud met den koning gehad. Men veronderstelt, dat er in dezelve onderhandeld is over de leening.

— Men leest in de Presse:

De heer Guizot moet te Val-Richer het programma beramen, opstellen en bestuderen der aanstaande zitting, van die zitting, welke voor het kabinet van den 29sten oktober een nieuw tijdvak moet openen,

onder voorzitting wel is waar, nu niet meer van een beroemd krijgsman, maar van een beroemd geschiedkundige, volgens den wensch van den heer d'Haussonville.

De vervulling van dezen wensch ontmoet nochtans meer dan een hinderpaal; vooreerst de voorloopige weigering van den maarschalk Soult, om goedschiks afstand te doen van den titel van president van den raad, doch er is besloten om daarover heen te stapen; vervolgens de sluiksche oppositie van den heer Duchatel; en eindelijk de tegenstand in den boezem der meerderheid, die het omtrent dit punt op verre na niet eens is.

— De heer Duvivier, generaal en bevelhebber van eene divisie en inspecteur-generaal van de infanterie, is op verzoek van den minister van oorlog te Parijs gekomen. Men wil, dat de heer Duvivier tot eene hooge betrekking zal geroepen worden, tengevelge van de groote veranderingen, die er bij het ministerie van oorlog zullen plaats hebben. De generaal Duvivier staat bekend als een kundig en rechtschapen administrateur.

— Volgens een der dagbladen, zoude ons bewind tijding hebben erlangd, dat de koningin Isabella haar voornemen heeft te kennen gegeven, om afstand te doen van de Spaansche kroon, — zich naar Parijs te begeven, en sich aldaar bij hare moeder, koningin Christina, te verwoogen. — Dergelyk besluit, hetwelk echter grootelyks nadere bevestiging behoeft, zoude de Fransche regering niet weinig bemoeijelijken, en den reeds zoo verwikkelden staat van zaken in Spanje niet verbeteren. — De gematigde partij staat thans aldaar aan de zijde des konings, en beschuldigt den minister Pacheob. Als deze sich aan het bewind onttrekt, loopt men gevaar, den minister Salamanca aan het hoofd der zaken te zien, die verdacht wordt, van geheel de belangen van Engeland te zijn toegedaan.

BELGIE.

Brussel, 18 aug. Gisteren heeft de koning, vergezeld van den hertog van Brabant, eene revue gehouden over de troepen van onderscheidene garnizoenen, welke ten dien einde te Brussel waren aangekomen. De troepen, die van Antwerpen waren, zijn langs den spoorweg gekomen, en even zoo die van Bergen, welke troepen nog den zelfden dag per spoorweg huiswaarts gekeerd zijn.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 17 aug. Heden morgen is er aan 's konings paleis, en in tegenwoordigheid van Z. M., eene buitengewone vergadering van den raad van ministers gehouden.

's Gravenhage, 18 aug. De geruchten zoodwel te Amsterdam, Utrecht, hier als elders geloopt hebbende, van eene belangrijke ontvoering ten opzichte van de Nederlandsche bank of de associatiekas gepteegd, hebben sich niet bevestigd. De buitengewone bedrijvigheid dezer dagen bij de politie geheerscht hebbende, wordt veel meer toegeschreven aan andere belangrijke diefstallen hier te lande of buitenlands bedreven. Wat daarvan zij zal nader wel blijken; maar waar is het dat die buitengewone bedrijvigheid niet alleen bij de politie, maar ook bij de justitie is waargenomen. Het denkbeeld is ook geopperd, dat staatkundige redenen niet vreemd aan die ontwikkelde bedrijvigheid zouden zijn. Doch alles dienangaande bepaalt sich tot gissingen en

Onderrigt van onnoozelen of idiots.

Sedert de laatste honderd jaren heeft men met kr...

Het was in het begin, der negentiende eeuw. De w...

Hij had afzigtelijke misvormingen, die langen t...

Deze vraag hield mogelijk den geest van ITARD b...

Heden morgen, ten half vijf uur, ontwaakte die...

Verwonderd, dat deze, na de vermoedens van den...

De kammerier brengt het geheele huis in bewe...

Ten zes ure kwam de justitie op de plaats en ma...

De maarschalk Sebastiani is afwezig van Parijs...

huwenroom, der Gelderacht Maatschappij van Land...

Jongste nieuwstijdingen.

Het vertrek van den hertog d'Anhalt naar Algiers...

Verscheidene dagbladen hadden medegedeeld, dat...

Volgens een rapport den 15den dezer aan den president...

De bekende schrijver Frederic Soulié bevindt zich...

Eene misdaad van ongehoorde stoutmoedigheid is...

Gisteren kwam de hertogin de Prastin, eene vrouw...

Heden morgen, ten half vijf uur, ontwaakte die...

Verwonderd, dat deze, na de vermoedens van den...

De kammerier brengt het geheele huis in bewe...

Ten zes ure kwam de justitie op de plaats en ma...

De maarschalk Sebastiani is afwezig van Parijs...

griechen. Zoo moet er in het laatst der afgeloop...

Dezer dagen is te Winschoten eene aanklage bij den...

Gravenhage, 29 aug. Z. Exc. de minister van binnenlandsche...

Z. Exc. de minister van financiën, heeft bekend gemaakt...

Op het vijfde bureau: voor de kapitalen ingeschreven...

Op het zesde bureau: voor de kapitalen ingeschreven...

Men verneemt uit het dagblad van Stockholm, dat de koninklijke...

Sweden, 28 aug. Naar wij verneemen, is de permoon van...

Zwolle, 28 aug. Twee candidaten voor het stedschap...

Utrecht, 20 aug. De koning voor schapen en runderen...

gaande den wilde van l' Aveyron moet, van minder zoeken de geschiedenis eener geheel bijzondere opvoeding, dan wel een getrouw verslag der halpbronnen en middelen, welke bij eene geheele klasse van onnoozelen kon toegepast worden. Itard legde de grondslagen eener methode van opvoeding van onnoozelen, toen hij geloofde niets anders te doen, dan te werken naar eene wettelijke en ondankbare organisatie. Van zijn geduld en genie, bij die duistere en waarlijk verwonderlijke taak; van de kunstgragen, die hij bij elk nieuw beletsel moest uitvinden, heeft men, in de laatste tijden, met meer of minder geluk, gebruik gemaakt, maar nimmer zijn zij nog overtroffen. Niets heeft aan de onderneming van den heer Itard ontbroken dan een gunstige uitslag.

Den wilde van l' Aveyron aan het maatschappelijk leven terug te geven, de gevoeligheid der zenuwen bij hem op te wekken, den kring zijner denkbeelden uit te breiden, hem te leeren spreken, ziedaar, in weinige woorden, de taak, die Itard zich opgelegd had. De eerste en moeilijkste te overwinnen hinderpaal was de volstrekte onverschilligheid van den kwekeling naar alles, wat buiten den kring zijner lichamelijke behoeften lag. Door zachtheid en geduld gelukte het Itard eindelijk hem eenigen smaak in te boezemen voor de schijnschoone genietingen der beschaving. De meester onderrichtte, als het ware, elk sintsing. Dat wesen, dat als een blinde en doove te midden van andere menschen leefde; leerde zien, hooren, reuken onderscheiden en de verschillende gewaarwordingen van het voren. Van onverschillig, als hij was, voor de toeders gewaarwordingen der ziel, werd hij van dag tot dag vleijender en zeer gehecht aan zijn meester. Itard's pogingen om hem te leeren spreken mislukten, echter, bijna geheel.

De geneesheer slaagde er evenwel in, zijn leerling eenig denkbeeld te geven van de waarde der geschreven teekens. Met welke moeite zich die kennis langzamerhand in den geest diens ongelukkigen vestigde, kan men zich ligtelijk voorstellen. Wanneer Itard meende den wilde eenig algemeen denkbeeld te hebben gegeven van het woord boek, bij voorbeeld dan gebeurde het, dat deze dit alleen toepaste op een enkel deel met rood papier omplakt, dat in zijne kamer was. Elk boek, dat niet hetzelfde was, dat hij in zijn kamer had, was voor den onnoozele geen boek. Er moest dus bij hem de kunst van vergelijking geschapen worden. Te midden van die talloze hindernissen, was Itard somtijds op het punt al die droevige en vruchteloze moeiten en zorgen te betreuren.

Met welk eene beklijmende angst men den gang des meesters na, door al de angstige wisselingen dier langzame en moeilijke opvoeding! Men deed in zijne bittere teleurstelling, dat men eene oefening van verscheidene maanden meenende het oordeel van zijn leerling, als het ware bij het haar gevat te hebben, het in de negatieve als eene schaduw bij de meest duidelijke tekenen, en de duizendwerf aangekoonde waarde van gebruikelijke teekens zag vergeten. Die teleurgestelde verwachtingen, dat weefsel van Penelope, dat onder zijne handen telkens weder uitgetrokken werd, niets putte het stoische geduld van den doctor uit! Als een nieuw alchimist had hij ondennomen, een zedelijk mensch te maken en den eersten toestand van het leven te verhelpen.

Met eenige nieuwe schrijfschrift de vlijbegeerte van de laatste eeuw hier te beschuldigen wegens de ongewoontheid der methoden, is de waarachtige moeilijkheid miskennen: Itard heeft voor den wilde van l' Aveyron alles gedaan, wat de kunst vermogt, en wanneer hij staan bleef, na den geestelijken en lichamelijken toestand van dat wonderlinge wesen aanmerkelijk gewijzigd te hebben, het is, omdat de natuur hem hare hulp weigerde. Men begrijpt, evenwel, dat die schoone poging, al liep zij op eene onvoldoende wijze uit, niet tot eene oogenblikkelijke omwenteling in de behandeling van onnoozelen leiden kon; het was eene kiem, die door andere proefnemingen moest vruchtbaar gemaakt worden, voor zij kon nitspuiten.

De grondslagen ten minste, waarop een stelselmatige opvoeding van onnoozelen moest gevestigd worden, waren gelegd; de studie der physiologische karakters moet die rigting van het onderwijs aanleiden in alle bijzondere gevallen, waarbij de ongeneesbaarheid van den geestelijken aanleg de aanwending der gewone methoden onmogelijk maakt.

Een ander geneesheer, in het jaar 1800, een kind van Savoye, konink, wendde, te dier zelfder tijd, zijn onderzoek toe tot de kropsieken, die de kropsieken bewonen, besloten tusschen den keel en de longen. De kropsiekte is eene, om zoo te zeggen, aardrijkskundige ongesteldheid, verbonden aan de werking van uitwendige oorzaken, gelijk de rechtigheid of waartoe des dampkrings, zij breidt zich uit door overerving in alle bergachtige landstroken, waar zij eenige slagtoffer gemaakt heeft. In zijn belangrijk verloop, of de kropsiekte, had vooral op het oog den invloed aan te wijzen van het klimaat op het menschelijk verstand. Of schoon zijn werk rustte op de plaatselijke omstandigheden, die de kiem der kropsiekte onderhouden en voortplanten, liet echter de kundige navorscher de mogelijkheid doorschouwen eener opvoeding van kropsieken. Hij twijfelde niet of men zou hem kunnen benuttigen en zelfs aan toestand verbeteren; door hen voor land- en akkerbouwwerk te gebruiken. — De opmerkzaamheid, een oogenblik opgewekt door de geschriften van Itard en Rodan, bleef niet levendig: van 1802 tot 1824 bemerkten wij eene poging in de werken betrekkelijk de onnoozelheid. Pirel en Esquivel, die zooveel gedaan hebben in het belang der krankzinnigen, verwaarloosden de onnoozelen; hun gewichtig gezag bevestigde den geneeskundigen vloek, welke die ongelukkigen drukte. Van uit la Salpêtrière: waar Esquivel destijds geneesheer was, ontsprongen eenige vonken van zorg voor die arme ongelukkigen.

Een jong geneesheer, de heer Belhomme, gaf, in een werkje over de onnoozelheid, de opmerkingen uit, welke hij had gemaakt in die inrigting.

De schijver toonde zedige verwachtingen te koesteren; geloovende, dat men eene aangeborene zwakheid wel kon behandelen, maar niet genezen, bepaalde hij zich met eenige middelen aan de hand te geven om het tot der onnoozelen te verbeteren, door bij hen den geringen aanleg te ontwikkelen, welken de natuur hun verleen had. De middelen, die hij aanprijet om dat doel te bereiken zijn de gewoonte en de navolging. De heer Belhomme beschreef daarop eenige bijzondere gevallen van onnoozelheid, gevolgd door eene rangschikking en onderzoekingen op lijken. Ten tijde dat dit verloop het licht zag, had het ten minste de verdienste de aandacht op nieuw op de onnoozelen te vestigen, die zoo laag in onze gasthuizen aan zich zelve waren overgelaten.

Men moet komen tot het jaar 1831 om de sporen te ontdekken eener werkdadige opvoeding der onnoozelen, in een van onze liefdadige gestichten. De heer Fabret, aan la Salpêtrière belast met de verpleging der onnoozelen, dommen en krankzinnigen, wier ongesteldheid langdurig was, vereenigde, op zijne kosten, 24 wekelingen in eene gemeenschappelijke school, waar eene onderwijzeres hun hare zorg verleende. De uitkomsten waren, voor alle graden van onnoozelheid niet dezelfde; de gebruikelijke behandeling had vooral uitwerking op de dommen, dat wil zeggen, op hen, die eenige overblijfsels van gebateld ontwikkelings behouden hadden. De heer Fabret had vooral op het oog hen nuttig voor haar zelve te maken en voor het ziekenhuis. Bijna allen, ofschoon in ongelijke mate, leerden lezen, schrijven en naaijen. Onder zich zelve verdeelden zij de andere werkzaamheden van de dienst.

De zedelijke en godsdienstige opvoeding werd niet verwaarloosd; zij hielpen in de keuken en deden zich daarheen het meest merkbaar gedrag opmerken; onder de bijna herhelden schenen sommigen aan den geestelijken van het huis gevestigd verlicht, om haar tot de heilige tafel toe te laten.

Hare kameraden, die door de opvoeding welwillend geworden waren, zagen haar met tranen in de oogen de eerste communicatie doen, en gaven den wensch te kennen ook waardig gekoerd te zullen worden, die eer te genieten. Niet zonder aandoening herinnert zich de heer Fabret zijne eerste dienstjaren: niet zoo zeer schitterend als blijvend was de uitslag dier stille en langen tijd onbekende poging. De lichamelijke en zedelijke toestand der dommen verbeterde zich althans onder dit nieuwe systeem; het begrip, tot hiertoe onvruchtbaar, begon de zaden van het eerste onderricht te ontvangen; terwijl tegelijkertijd de vingers gewend aan het werk met de naald. De leerwijze, onder de leiding van doctoren Fabret gevolgd, verlichtte slechts van die welke men bij kleine kinderen beoefende, door de verdere werkdadigheid der middelen, toegepast op de zwakheid des geestes, bij

die ganck bijzondere leerlingen. In zijne bereik wist hij gestrengheid door zachtheid te temperen; zijne lessen vast in het geheugen zijner leerlingen te prenten, en van haar eene gedurige herhaling van dezelfde verrigtingen te verkrijgen.

Deze zoo eenvoudige methode is onlangs geroemd geworden in een verslag van het bestuur der hospitalen gerigt, door een man, die er kennis van heeft, den heer Lelut. De kunst, om onnoozelen en dommen op te voeden is niet, gelijk men het sedert heeft willen doen gelooven, eene geheime kunst. Indien de proefnemingen van den heer Fabret, ter zedelijke vrijmaking van zwakken, in weerwil der verkregen uitkomsten, in dien tijd weinig naam gemaakt hebben, zoo is dit eene reden te meer, haar hier den rang terug te geven, dien zij verdienen. Hij was de eerste, die in een gesticht voor onnoozele meisjes den stempel der dierlijkheid trachte uit te wischen, van het voorhoofd dier misdeedde wezen. Sedert de vroegdaortige en geheel op zich zelve staande poging van den heer Itard, sedert de al te weinig opgemerkte schriften van den heer Belhomme was het een nieuwe schrede voorwaarts, die de geneeswijze der onnoozelen deed.

Op dienzelfden tijd (1828-1832) was het hospitaal van Bicêtre het toneel van verbeteringen en proefnemingen, die eene gelijke strekking verrieden als die, welke de heer Fabret onderneem. De heer Ferrus, eerste geneesheer, scheidde de onnoozelen van de razenden af, van wier gehate nabijheid zij veel te lijden hadden in deze inrigting. Na voor hen eene afzonderlijke slaapplek en betere verpleging verkregen te hebben, vereenigde hij ze overdag met de arbeiders, die den tuip bearbeidden. Bijgestaan door een vernuftig oppasser, ondernam hij zelve eenige pogingen van onderwijs bij een dozijn onnoozele kinderen, waardoor hunne geestelijke zwakheid eenigzins gewijzigd werd. Het voetspoor van den heer Ferrus volgende, verklaarde de heer Felix Voisin, tegenwoordig eerste geneesheer bij eene afdeling van krankzinnigen van Bicêtre, in 1830, dat de onnoozelheid niet ongeneeslijk was in alle graden. De heer Voisin was tot die overtuiging gebracht door de schiedheer en door de practische studie der zenuwziekten. Hij verdeelde de onnoozelen, of, om zijne uitdrukking te bezigen, de onvolmaakte wezens, in klassen, volgens het stelsel van Spurzheim, die de menschelijke vermogens in drie afzonderlijke groepen verdeelde: de instinctmatige, zedelijke en verstandelijke vermogens. Door dit nieuwe gezichtspunt het gewone veld der onnoozelheid uitbreidende, stelde hij dat er gedeeltelijke afwijkingen van het instinct waren, en evenzo van het gevoel en het verstand; deze toont onnoozelheid, dat wil zeggen, onvolmaaktheid, voor het rekenen of teekenen, die het niet voor eenige andere soort van kennis toont. De behandeling grondde zich op dat physiologisch denkbeeld; zij bestond in het kiezen der minst gekwetste oppervlakten der bevattelijkheid bij kinderen, die voor ongeneeslijk gehouden waren, om die in aanraking te brengen met de buitenwereld en de maatschappij. Van de leer tot de toepassing voorgaande, slichtte de heer Voisin in 1834 een *institut orthophrénique* tot herstelling van onstede karakters en hersonen. In deze inrigting moesten opgenomen worden, behalve de eigentijk gezegde onnoozelen, alle kinderen, die van de gewone ontwikkeling af waren, en die, door een of andere hinderbeid, bij het opbrengen der zenuwen, van een beschaving slaan. De slichter had de opmerking gemaakt, dat sommige voorwerpen, bijzonder door de natuur bedoeld, door gebrek aan leiding, hunne vermogens keeren tegen de algemeene orde der maatschappij en door den invloed der omstandigheden soms gevaarlijke wetens worden. Hij hoopde dat, door niet te slaan in hunne jeugd op hunne vermogens en gevoelens, door, als het ware, den zwakken of buitengewoon sterke aanleg te ontleiden, de opvoeding er in zou slagen hen tegen hen zelve en tegen den invloed van buiten te vrijwaren. De grondslagen van die inrigting werden voor gevaarlijk en verwoestend uitgekreten in een verloop, gerigt tot de *academie des sciences*. De schrijver van dat verloop, voorgedragen den 7den februari 1835 was, wie zou het gelooven? de heer Aronowicz Lemeczyn. Zeer verstandig, maar angstvallig van geest, verlangde die voortreffelijke dichter, dat de physiologische geneeskunde zich niet afgaf met de volmaking van het menschelijk geslacht.

Hij vreesde vooral, dat zij onder de opvoeding een greep van materialisme zou wengen. De heer Voisin was gewild op zich over te vestigen op een klein kerkermeester, dat het denkbeeld in zijn geest was voor zijne pas geboren inrigting, stelde hij zich te vreden met eene verpleging en eene school daar te stellen van onnoozele kinderen, in de hospitalen van de *rue de sévres*.

Daar alleen kan men heden ten dage de uitkomsten zien. Op den 1sten oktober 1841 roegde de algemeene raad der hospitalen den heer Voisin een bedrijvig en werkzaam man toe, de heer Esquivel, ten einde de jonge onnoozelen te onderrichten in het gebruik der ongeneeslijken. De nieuwe meester vestigde al zijne studien op de vorige werkzaamheden, die, gelijk wij straks gezien hebben, de keten voranden der wetenschappelijke overlevering. Van Itard ontleende hij het denkbeeld eener opvoeding der zin-

tuigen; VAN ESQUIROZ den aard der opmerkingen, die men moet maken bij hen, wier bevattin gelykt; van LEUBERT de gewichtige en strenge lessen der morele behandeling. Hij voegde daarbij veel vindingrijkheid in de middelen en een' ontwikkelen wil. De eerste proeven, die hij met de onnoozelen nam in het hospitaal der Ongeneeslijken deden alleszins goede verwachtingen opvatten van zijne bekwaamheid en leerwijze. Na vijf of zes maanden slaagde hij er in om hunne bewegingen te regelen, om bij sommigen de spraak te voorschijn te roepen of te ontwikkelen, hun eenig, wel is waar, bekrompen denbeeld in te prenten van kleur, getal en schrift. Bevrijd van den schadelijken invloed der ledigheid en eenzaamheid, wijdden die kinderen aan eenig handenwerk de uren, die zij buiten den schooltijd overhadden. Waren zij ook al niet nuttig, zij hadden ten minste den lust het te zijn. Hun zedelijk karakter verbeterde zich; zij werden onderdaniger, en hartelijker. Deze proef leverde geen nieuwe uitkomst, die de wetenschap niet reeds verkregen had, maar zij boezemde den geneesheeren meer vertrouwen in tegenover de vreeselijke hindernissen, die men moet te boven komen.

Men moest erkennen, dat de onnoozelheid niet die onbewegelijkheid in het niet opleverde, waartoe men geloofde, dat zij veroorzaakt was. Indien de kweekelingen in het hospitaal der Ongeneeslijken eenige vorderingen gemaakt hadden, tengevolge van een kortstondig onderwijs, kon men redelijkerwijze gewigtigere uitkomsten in de toekomst verwachten.

Advertentiën.

Getrouwd:

DERK ALBERS

en **JOHANNA HENDRICA GOEDKOOP.**

Wychen, den 14den Augustus 1847

Bevallen van een DOCHTER **BARONNE E. VAN FOORST TOT FOORST VAN PLOEN,** Geboren **TEIJSEN.**

Duiven, den 17den Augustus 1847.

Heden overleed aan een spoedig verval van krachten, tot onze innige droefheid, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader, de Heer **HARMEN WEENINK,** in den ouderdom van ruim 70 jaren.

Zutphen, den 17den Augustus 1847.

H. J. WEENINK,

P. WEENINK - KAMERLINGH,

G. WEENINK,

G. E. WEENINK - THIEME.

Op heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 19 Jaren, **LOUIS LAMBERT ANDRÉ,** 2de Luitenant der Genie voor de Oost-Indiën, geliefde oudste Zoon van **ARNHEM,**

den 19den Augustus 1847.

ALLEX. ANDRÉ.

Eenige kennisgeving.

AKEN-MAASTRICHTER-SPOORWEG.

AANBESTEDING DER WERKEN op Nederlandsch Gebied.

De Gemeenschappelijke Directie, Voornemens zijnde, over te gaan tot de **AANBESTEDING** der WERKEN, voor den **AANLEG** van het **GEDEELTE** van den **SPOORWEG** op **Nederlandsch Gebied,** het **ZIJTAK** naar de **DOMANIALE KOLEN-MIJNEN** te **KERRADE,** brengt bij deze ter kennis van de gegadigden, dat het daartoe betrekkelijk bestek, met de lengte-profilen en berekeningen, tot den 21sten September aanstaande, ter inzage liggen in hare bureaux te **Maastricht,** **Capucijne-straat,** No. 1101, en te **Aken,** **Wierichsbongarda,** No. 1304; zullende, van den 10den tot den 21sten September, door de beambten der Maatschappij, aan de gegadigden de verlangde inlichtingen op het terrein gegeven worden.

De Werken voornoemd zijn verdeeld in zes percelen, waarvoor, hetzij geheel, hetzij voor een of meer percelen te zamen, zal kunnen ingeschreven worden.

De verzegelde inschrijvings-bijetten met opschrift: **Inschrijvings-Bijet voor den Aanleg van perceel van den Aken-Maastrichter-Spoorweg,**

kunnen, vóór of uiterlijk op den 21sten September aanstaande, tot des avonds ten 7 ure, in een der opgegevene bureaux worden bezorgd.

De opening dezer bijetten zal plaats hebben den 22sten September, des voormiddags ten 10 ure, in het bureau te **Maastricht,** en in bijzijn der aldaar tegenwoordig zijnde inschrijvers.

Maastricht, den 17den Augustus 1847.

De Directie der Aken-Maastrichter Spoorweg-Maatschappij: **W. CLERMONT,** Directeur.

VERPACHTING

BOEREN-HOFSTEDEN,

in de Heerlijkheid Doorwerth. Op nader te bepalen dag zullen, in de Heerlijkheid Doorwerth, worden verpacht: **Drie BOEREN-HOFSTEDEN,** bestaande, ieder met **WOONHUIS, SCHUUR, HOIBERG, SCHAPENHOK, goed BOUWLAND** en best **UITERWAARDS WEILAND** benevens **éene KARMANSPLAATS** en **twee DAGLOONERSWONINGEN.** De pachten zullen worden aangegaan van zes tot twaalf jaren; zijnde de verdere voorwaarden ter inzage gesteld aan de **Herberg de Zalmen,** te Doorwerth, waar tevens, op **franco aanvraag,** schriftelijke inlichtingen zijn te bekomen.

De Notaris **Mr. J. B. NIJHOFF,** gevestigd te **Arnhem,** maakt bekend, dat de massa van de **WEZENPLAATS,** te **Uchelen** is ingezet op **f 3810.** De toeslag blijft bepaald op den 28sten dezer, des middags ten 12 ure, in het **Groote Logement,** op het **Loos,** bij **Mejufvrouw de Wed. v. V. ALK;** — wordepale overigens verwezen naar de vroegere breedere beschrijvingen in deze Courant en bij aanslag-bijetten.

De Notaris **VAN DER GOES,** te **Beek,** zal, op **Maandag den 30sten Augustus 1847,** des middags om 6 uur, ten Hofse van den Heer **G. BEKER** te **Beek,** finaal verkoopen: Een aanzienlijk **HEERENHUIS,** met **KOETSHUIS** en **grooten TUIN,** te samen groot **20 Roeden** en **20 Ellen,** staande en gelegen te **Beek,** aan den **Steenweg van Nijmegen naar Kleef,** bevattende het **Huis** (hetwelk geheel gestakadoond is) behalve ruime **VES-TIBULE, zeven KAMERS,** waaronder eenige spote **ZAAL;** meest alle behangen en van **STOOKPLAATSEN** voorzien, voorts **KEUKEN, ZOLDERS, MELDEN-KAMER** Waterrijke **KEEDERS** en verdere **GE-MAKKEN.** Ingeret en met **100 hoozen** gebragt op **f 5100.00.** De Kooper kan, des verkijsende, de helft der Kooppenningen tegen den intrest van **4 1/2 pCt.** als eerste Hypotheek in het Huis gevestigd houden.

Men is voornemens, door het Ministerie van Notaris **JALINK,** te **Goor,** op **Woensdag den 1sten September 1847,** des morgens om elf uur, in het **Logement den Engel,** te **Goor,** te doen inzetten, en **14 dagen** daarna, den 15den dier maand, ter zelfder uur en plaats, publiek te doen verkoopen, op zeer aannemelijke voorwaarden: Een **HUIS,** met overdekten **NOODSTAL,** waarin eene **SMEDERIJ** is uitgeoefend en waarbij een afzonderlijk **SCHUURTJE,** met **ERF** en **TUIN,** in het beste gedeelte der **Stad Goor,** en geschikt voor alle **BEDRIJF.**

VERKOOP

Eene jonge **EZELIN** met **VEULEN,** welke den 17den Augustus geworpen heeft, en die den geheelen Zomer in de beste dierwarden gelopen heeft is, met **franco brieven,** te bezorgen bij **ALEXANDER BURGERS,** aan de **Maraschpoort,** te **Zutphen.**

Naamens de Edel Achtbare Heeren **CURATOREN** van het **STEDELIJK GYMNASIUM** te **ARNHEM,** wordt berigt, dat de **LESSEN,** aan genoemde inrigting op den 6den September eeskomende op nieuw eenen aanvang zullen nemen; als ook, dat de **COMMISSIE,** ten overstaan van welke het **ONDERZOEK** naar de vereischte kundigheden der Aspiranten moet plaats hebben, zal vesporen op **Donnerdag den 2den September,** des namiddags ten een ure, in een der Localen van het **Gymnasium** voornoemd.

J. W. ELINK STERK, Gymn. Rector.

WORT VERLANGD een **ARBEE-DER** ZAAK-PERSOON, van de Gedeputeerde Godsdienst, welke niet onkundig is, in het Timmeren en Metselen en het Verwen verstaat, om op een Landgoed in **Gelderland,** tot vast werk voortdurend geplaatst te worden, ongetrouwd of getrouwd zonder kinderen.

Die hiertoe genegen zijn adresseren zich, met voldoende recomandatiën, aan den heer **B. SCHOLTING** in het Dorp **Silvolden** door **Doosborgh.** — **Brieven-franco.**

Een **JONGELING,** van fatsoenlijken huize, de **Protestantsche Godsdienst** belijden- de; ruim 17 jaren oud, bekend met de **Hollandsche, Fransche, en Duitsche** talen, alsmede met het rekenen en het **Italiaansch** boekhouden, tevens eene ordentelijke hand schrijvende, wenschte gaarne geplaatst te worden op een of ander **KANTOOR,** onverschillig waar. — Hierop reflecterenden, gelieven zich te adresseren, in persoon, of met **franco-brieven,** onder Letter **A,** aan den Bankier en Kunsthedelaar **J. BOUWMAN,** te **Arnhem.**

+++ In het vak van **KRUIDENIERS-WARE** en **DROOGERLIJEN** vraagt men eenen **LEER-LING,** — Schriftelijk te informere, onder Letter **A, A, A,** bij den **Boekhandelaar W. C. M. LINK,** aan de **Groenmarkt,** te **Zutphen.**

LOODPLETERIJ.

De ondergetekende hebben het genoegen handel in het algemeen, en hunnen gebeden gunstigers in het Particulier, door dese te berigt, dat zij in hunne **LOODGIETERIJ** tevens eene **PLAAT-MACHINE** hebben in werking gebragt, waardoor in staat zijn, aan alle aanvragen van **GEPLET LOOD** te kunnen voldoen. **Amsterdam,** Augustus 1847. **COMPERTZ en HENDRIK Haarlemmer Houttuinen, bij Buiten-Brouwersstraat.**

+++ In het Magazijn van den Heer **G. TIKKEL,** hoek van de **Rijnstraat,** te **Arnhem,** is thans het **Depôt** gevestigd van **TANMIDDELEN,** bereid door de **GEBROEDER DENIZ,** Tandmeesters, van **HH. MM. den Koning, en de Koningin, en van HH. KK. HH. den Prins van ORANJE** en **Prins FREDERIK DER NEDERLANDEN;** enz. enz., als: **Liqueur-Philodotique** tot het conserveren en derhouden der Tandten en versterken van het **Tandvleesch,** a **f 350;** **Mondspoeling** tegen **Sorbut** en **Rhumatische pijnen** in den **Mond** en bijzonder het bevestigen van **losstaande Tandten,** a **f 3;** **Poudre Dentifrice et Antiscorbutique,** a **f 2;** **Poudre à la Rose,** a **f 1;** **ordinaire Tandpoeder,** a **50 centen;** **Tand-Opiat,** a **f 1.25;** **Tand-Elixer** tegen **Kiespijn,** uit **Zinkingen** voorkomende, a **f 1.50.**

+++ **HOLLOWAY'S ZALF** en **PILLEN** Slechte Spijvertering. — **T. GARDNER, Esq.,** Brownstreet No. 8, **Grosvenor-square,** zegt, dat hij onder behandeling van 4 der voornaamste Doctoren en 5 der vermaardste Chirurgen geweest is; lijdende aan eene uitzetting der maag, slechte spijsvertering en veronderde pijn in de borst; hij was zeer nerveus en zwak van gestel, konnende slechts met moeite een 100 el ver wandelen. Geen baat konnende vinden bij deze geneeskundige behandeling, begon hij zich de borst met groote hoeveelheden dezer Zalf in te smeren, en na te gelijker tijd 's morgens en 's avonds de **Holloway's Pillen** in, met dat gelukkig gevolg, dat hij in de loop van 3 weken geheel hersteld en krachtvol geworden is. Zijn op **franco-aanvraag,** a contant te bekomen bij den Heer **F. BOMMELA,** Depothouder te **Arnhem;** den Heer **D. WILHELMINA,** te **Doosborgh,** of aan het **Hoofddepôt** bij den Heer **J. VAN SANTEN KOLFF,** te **Rotterdam,** alsmede te **Londen, Strand 244, HOLLOWAY'S** Etablissement.

Rijn-Stoomboot-vaart **KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ**

DAGELIJSCHER DIENST Van **Arnhem** direct naar **Keulen, Mainz, Mannheim, Straatsburg** en tusschen gelegene plaatsen. Vertrek van **Arnhem,** des morgens ten 6 ure (precies) om nog denzelfden avond te **Keulen** aan te komen. Deze dienst sluit zich te **Duisburg** aan den **Rhein-Minister-Spoorweg** en biedt alsoo eene zekere gelegenheid, om tegen 8 uur 30 minuten des avonds te **Keulen** aan te komen, en met de om 9-uur van daar vertrekende Boot dezer Maatschappij, naar **Coblentz, Mainz, Mannheim** en **Straatsburg** verder te kunnen reizen, wordende naar al dese plaatsen directe en **Personaal-Kaarten** afgegeven, welke grootte voordeelen aanbieden. Aankomst te **Arnhem** des avonds omstreeks zes ure, in correspondentie met den laatsten **Spoor-rein** naar **Amsterdam** en **Diligences** naar **Nijmegen** en **Zutphen.** Door dese gelegenheid is het mogelijk goederen van **Amsterdam** naar **Keulen** in twee, naar **Mainz** en **Frankfort** in drie, naar **Mannheim,** in drie en een halven, en naar **Straatsburg** in vier en een halven dag te vervoeren. Nader inlichtingen, zoo ook het **Tarief** van de vrachten, in eens van **Amsterdam** tot **Straatsburg** en alle tusschen gelegene plaatsen, zijn te bekomen bij den ondergetekende te **Arnhem,** de **Factorij der Nederlandsche Rijn-Spoorweg** te **Amsterdam** en door geheel het **Rijk,** aan de **Kantoren** van de **Algemeene Expeditie-Maatschappij (JONKER)** te **Arnhem,** **Junij 1847.** **H. BUDDÉ, G. J. ZF.**

Relaterhoogte te Arnhem. Den 20 Aug. 1. El. 5. Palm 5 Duim; gew. O.D. gev. 8 D. Te **Arnhem,** bij **C. A. THIEME,** Boekdrukker.